

Дѣлитель $2\frac{1}{4}$ часове = $\frac{11}{4}$ часове.

$$\text{Часно } \frac{7237}{180} : \frac{11}{4} = \frac{7237}{180} \times \frac{4}{11} = \frac{28948}{1980} = 14,620 \dots \text{четвр. растега.}$$

Толкова щѣтъ прѣкопаятъ въ 1 часъ.

Примѣръ. Да ся найде о колко пѣши $19^{\circ} 20' 15''$ е по-голѣмо отъ $3^{\circ} 24' 45''$.

Това питаніе ще ся рѣши, като раздѣлимъ по-голѣмо-то число на по-малко-то: чѣстно-то ще покаже, о колко пѣти дѣлимо-то е по-голѣмо отъ дѣлителя. А зашто-то тука ся трѣси отвѣчено число, кое-то показва отношеніе между дадени-ты съставны числа, то трѣбва дѣлимо-то и дѣлителя да приведемъ пръвѣ въ единицы отъ кое-да-было наименованіе, и най-лесно е въ по-малко-то наименованіе, т. е. въ секунды и послѣ да дѣлимъ.

$$\text{Дѣлимо } 9^{\circ} 20' 15'' = 69615''.$$

$$\text{Дѣлишель } 3^{\circ} 24' 45'' = 12285''.$$

$$\text{Часно } \frac{69615}{12285} = 5\frac{2}{3}$$

И така, дѣлимо-то е по-голѣмо отъ дѣлителя о $5\frac{2}{3}$.

пѣти

Задавки за упражненіе.

1. Единъ куріеръ отпрашенъ изъ Цариградъ за Пловдивъ, и прѣминува въ часъ $2\frac{1}{2}$ мили; другъ куріеръ отпрашенъ по него слѣдъ 5 часове, и проминува въ часъ 3 мили + 1500 расш.: да ся найде въ колко часове вторый куріеръ ще стигне првый, и на какво разстояние отъ Цариградъ?

Прѣдній куріеръ излѣзълъ пять часа по-равно, и прѣвъ въ часъ $2\frac{1}{2} = \frac{5}{2}$ мили; заради това той вече былъ жлъ $\frac{5}{2} \times 5 = \frac{25}{2} = 12\frac{1}{2}$ милн разстояние, когато вторый куріеръ е трѣгнулъ отъ мѣсто; така что-то при излизаніе на задній куріеръ разстояние-то между тѣхъ было $12\frac{1}{2}$ милн. Нъ зашто-то задній куріеръ врьви 1375 растега по-скоро отъ прѣдній, то разстояние-то $12\frac{1}{2}$ милн между тѣхъ всякой часъ на 13750 раст. става по-кѣсо. Спорядъ това той ще го стигне въ толкова часове, колко-то пѣти 13750 раст. разстояние можтъ да ся извадятъ изъ